

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

*МАТЕРІАЛИ VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І
МОЛОДИХ УЧЕНИХ*

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.
ПОСТВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ**

16-17 листопада 2023 року

Харків – 2023

УДК 378 (06)

П27

Редакційна колегія: Сухонос М. К., д-р техн. наук, проф., проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Старостіна А. Ю., канд. техн. наук, проф., начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Вершиніна Д. М., д-р філософії, голова ради молодих учених ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Говорова К. В., аспірант ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Перспективи розвитку територій: теорія і практика. поствоєнне відновлення: матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, Харків, 16–17 листопада 2023 р. / Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Рада молодих вчених при МОН України, Рада молодих вчених при Харківській обласній військовій адміністрації, Varna free university «Chernorizets hrabar», Slovak technical university in Bratislava, Czestochowa university of technology, Одеський національний економічний університет [та ін.] – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023 – 580 с.

Розглядаються проблемні аспекти розвитку територій та актуальні шляхи їх вирішення. Освітлюються актуальні питання поствоєнного відновлення, міського та регіонального розвитку у системі державного управління та місцевого самоврядування; економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій; сучасні напрями розвитку архітектури та містобудування; альтернативні джерела енергії; транспортні системи та технології; управління проектами та програмами розвитку територій.

УДК 378 (06)

© Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, 2023

<i>Люльчак О.М., Антонюк К.Г. Екологічні проблеми урбанізованих та техногенно змінених територій.....</i>	<i>111</i>
<i>Майданник О.О., Солодовнік О.О. Виклики до облікової системи суб'єктів господарювання в умовах війни та післявоєнного відновлення.....</i>	<i>113</i>
<i>Малашинська Ю.В., Костюкевич А.М. Державна підтримка релокації бізнесу в умовах дії воєнного стану.....</i>	<i>115</i>
<i>Марич А.А., Лакіза В.В. Членство та стратегія України у міжнародних фінансових організаціях.....</i>	<i>117</i>
<i>Маишталяр Л.Г., Антонюк К.Г. Проблема утилізації сміття в Україні.....</i>	<i>119</i>
<i>Назаренко В.В. Екологічне та соціальне значення розвитку підземного простору Києва та Харкова.....</i>	<i>121</i>
<i>Некрасов Я.В., Юрченко Д.М., Пілічева М.О. Екологічні аспекти оптимізації використання сільськогосподарських земель під час бойових дій.....</i>	<i>122</i>
<i>Однодворцева К. А., В'яткін Р. С. Цивільна безпека об'єктів та територій.....</i>	<i>124</i>
<i>Островний П.П., Михайлова О.В. Поточні витрати підприємств: сучасні підходи щодо їх економічного змісту.....</i>	<i>125</i>
<i>Підлужна В. Н., Лакіза В. В. Міграційна політика в Україні.....</i>	<i>127</i>
<i>Порада П.М., Сливка Я.В. Фінансові послуги в системі електронного бізнесу.....</i>	<i>129</i>
<i>Радик А.Р., Радик А.В. Роль зелених насаджень у формуванні екологічно сприятливого урбанізованого середовища.....</i>	<i>130</i>
<i>Саволюк Н.В., Антонюк К. Г. Екологічні проблеми побутових відходів у м. Вінниця та області.....</i>	<i>132</i>
<i>Севастьянова А.І., Антонюк К.Г. Розвиток альтернативної енергетики в Україні: проблеми та перспективи.....</i>	<i>134</i>
<i>Семененко А.Є., Колодізєв О.М. Аналіз сучасних проблем управління депозитними ресурсами вітчизняних банків.....</i>	<i>136</i>
<i>Семенчук Л.В., Табачук А.Я. Екологічна модернізація виробництва: переваги та виклики для регіонального розвитку.....</i>	<i>138</i>
<i>Сивик І.Р., Лакіза В. В. Масштаби, тенденції і проблеми іноземного інвестування в Україну.....</i>	<i>140</i>
<i>Слишкін Е.А., Сливка Я.В. Облік і аналіз розрахунків з постачальниками та покупцями: основа успішної релокації виробництва.....</i>	<i>142</i>
<i>Слободенюк О.В., Шкуратов О.І. Оцінювання інвестиційної привабливості комплексної реконструкції територій.....</i>	<i>143</i>

ПРОБЛЕМА УТИЛІЗАЦІЇ СМІТТЯ В УКРАЇНІ

Л.Г. Машталяр, студентка 4 курсу факультету Торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування

К.Г. Антонюк, д-р філософії, доцент кафедри Туризму та готельно-ресторанної справи

Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету

Однією з найсерйозніших проблем міст та інших населених пунктів є вивезення та захоронення твердих побутових і промислових відходів, які багато в чому визначають санітарно-епідеміологічну обстановку в густонаселених районах. Зростає визнання того, що люди руйнують довкілля та завдають шкоди майбутньому нових поколінь. Питання утилізації сміття є актуальним для України, оскільки в країні виробляється найбільша кількість відходів на душу населення в Європі. При цьому його використання залишається на попередньому рівні. Оскільки склад побутових відходів стає все більш схожим на західний (одноразовий посуд, алюмінієві банки з-під напоїв, пластикова тара), їх кількість з кожним роком зростає.

Мільйони тонн відходів щорічно відправляються на звалища, і в деяких частинах світу більше немає місця для їх зберігання. Утилізувати тверді відходи можна трьома способами: захоронення, спалювання або утилізація. Сучасні способи спалювання побутових відходів є найбільш екологічними. Однак спалювання зменшує об'єм відходів без зменшення їх маси, а концентрація токсичних речовин збільшується, тому попіл може бути надто токсичним, щоб його безпечно захоронювати на звалищі.

Щороку утворюється велика кількість відходів, які можна багаторазово використовувати як цінний ресурс. Використання сучасних природоохоронних технологій для утилізації відходів, особливо утилізації сміття, є дуже ефективним способом вирішення цієї проблеми, але для цього необхідно змінити звичну поведінку людей, адже побутові відходи необхідно класифікувати, збирати харчові відходи, металеві відходи. Папір і скло (тому проблема відходів є дуже гострою через низьку швидкість їх розкладання).

Типовий склад побутових відходів такий: папір та картон – 41%, сміття – 17,9%, гума, шкіра та деревина – 8,1%, харчові відходи – 7,5%, метал – 8,7%, скло – 8,2% та ін. . - 1,6%. Утилізація та вторинне використання полімерних відходів, які не розкладаються в ґрунті, довгий час залишалися невирішеною проблемою. Дрібні полімерні відходи знижують здатність ґрунту до самоочищення, а при їх спалюванні в атмосферу виділяються токсичні продукти.

Переробка відходів здійснюється в трьох напрямках:

-зберігання або утилізація у спосіб, що не завдає шкоди навколишньому середовищу;

-знищення відходів шляхом спалювання;

-очищення від небезпечних речовин є найбільш складним процесом і здійснюється шляхом механічного очищення, коли рідкі стічні води відстоюються у спеціальних відстійниках та фільтруються; хімічної обробки, за допомогою якої токсичні компоненти відходів перетворюються на мул; фізико-хімічне очищення, переважно шляхом електролізу; біологічне очищення: використання організмів, здатних розщеплювати шкідливі речовини, наприклад, бактерій. За тим, як люди поведуться з відходами, можна визначити, наскільки цивілізованим є суспільство. Чим вищий рівень розвитку, тим серйознішою є проблема поводження з різноманітними відходами. Водночас вимоги до людей щодо толерантного ставлення до сміття в громадських місцях стають більш жорсткими. У нашій країні стара «сміттєва» проблема, особливо утилізація промислових відходів, не рухається вперед.

Підприємства не бажають власним коштом створювати спеціалізовані цехи та очисні споруди для переробки та утилізації промислових відходів. Несортоване сміття шкодить довкіллю, а звалища з сотнями тонн відходів, що розкладаються, забруднюють повітря, ґрунт і ґрунтові води, становлячи серйозну загрозу для людей і довкілля.

Тому, щоб запобігти подальшому хижацькому забрудненню довкілля, цю проблему можна вирішити наступними способами: впровадження в Україні обов'язкового роздільного збору, сортування та сегрегації відходів, а також системи переробки твердих побутових відходів; розпочати розробку пакету законодавчих документів для безпечного вирішення проблеми відходів в Україні; посилити боротьбу з нелегальними сміттєзвалищами та їх наслідками; організувати науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи зі створення екологічно безпечних технологій переробки та утилізації промислових і побутових відходів; розробити національну інформаційно-просвітницьку кампанію з роз'яснення необхідності правильного збору та подальшої утилізації відходів.

Сукупність цих вимог та втілення їх у реальність дозволить ефективніше, безпечніше утилізувати сміття, а також зменшити площі земель, які відводяться під сміттєзвалища.

Література

1. Чупа В. М., Карпаш О. М., Яворський А. В., Райтер П. М. Огляд сучасного стану сталих технологій для енергетичної утилізації твердих побутових відходів. *Науково-технічний журнал*. № 1 (23). 2021. С. 115-123.
2. Барінов М., Олексієвець І., Родная Д., Журавель Т., Коломієць С., Козлова І. Практичні аспекти управління відходами в Україні: навч. посіб. Київ: «Поліграф плюс», 2021. 118 с.
3. Радовенчик В. М., Гомеля М. Д., Радовенчик Я. В. Утилізація та рекуперація відходів: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 248 с.